

El colomenc Salvador Espriu, hoste indiscutible de la «Casa de la paraula».

voluntat al límit de la complicació: un equipament amb un circuit d'ofertes formatives i de lleure a l'entorn d'un concepte tan eteri i tan inabastable, i per això tan màgic, com és la paraula. Girant sempre sobre aquest eix, proposa una ordenació i musealització del seu patrimoni pictòric, amb especial referència a una futura col·lecció de l'artista colomenc Beulas. També pretén explicar els personatges més emblemàtics que han nascut a la ciutat; consolidar la relació de la poesia de Joan Vinyoli amb Santa Coloma; promoure el valor del diàleg i, per esmentar una més de les moltes idees proposades, reflexionar sobre les llen-

gües que avui parla la comunitat colomenca.

L'Ajuntament parla molt de fer un museu i tard o d'hora sabrem quina és la relació, per exemple, entre una col·lecció d'art i la paraula (el llenguatge pictòric, potser?) Mentrestant, no podem fer res més que recordar novament Isòcrates quan diu que la capacitat de judici permessa per aquest do ha d'aconseguir arribar a l'adopció de la decisió encertada. Des d'aquest punt de vista, la paraula no és tan sols l'instrument de la retòrica, sinó també l'expressió de la prudència. Caldrà, doncs, que l'Ajuntament de Santa Coloma ho tingui en compte. La idea és molt bona i engrescadora —com

no podria ser-ho?— però una cosa és la museologia —és a dir, el discurs de la idea que es vol musealitzar— i una altra la museografia —l'escriptura en tres dimensions d'aquest discurs—. El paper ho aguanta tot, també els projectes escrits. Pretendre un museu sense peces és una voluntat possible si allargassem generosament el *lógos* «museu». Però que recordin els responsables del projecte que els recursos de substitució de la peça —audiovisuals, interactius, *gadgets*, monitors edu-

catius, i tants *et aetera* com es vulguin— són cars, molt cars, i amb data de caducitat. Una «Casa de la paraula»? Endavant amb la idea, endavant amb la seva reflexió lògica. Però no ens oblidem de com tenim ara mateix la biblioteca, i el teatre i el cinema...

Isòcrates acaba equiparant el *lógos* amb un déu. I vegin si no és això, el que li cal a aquesta aventura tan arriscada: que els déus li siguin propicis.

Ramon Sargatal

150è aniversari del Casino Menestral Figuerenc

El gener de 1856, un grup de figuerencs fundava el Casino Menestral amb la finalitat de promoure activitats relacionades amb la cultura i el lleure i fomentar la fraternitat entre els seus associats, objectius paral·lels als de les societats de caire cultural i lúdic arrelades a Europa i constituïdes per les classes mitjanes i menestrals.

El diumenge 19 de febrer de 2006 es va celebrar al Teatre Municipal El Jardí de Figueres l'inici de la commemoració del 150è aniversari de l'entitat. L'acte va ser presentat pel periodista figuerenc Josep Puigbert. Prop d'un miler de persones omplien el teatre, prova evident de l'interès que a l'Empordà suscita el Casino i de la vitalitat de l'entitat, reflectida dia a dia en l'activitat que duen a

terme les seves onze seccions, tres de les quals, l'orquestra Versatile, dirigida per Santi Escura, el grup de teatre La Funcional i el Taller de Teatre, van transmetre l'esperit de la festa al públic de totes les edats aplegat a El Jardí. A partir d'un guió teatral de Josep Valls, escrit per a l'ocasió, els actors de La Funcional, dirigits per Josep M. Cortada, Salvador Torres i Helena Cusí, van donar

El Casino Menestral Figuerenc, entre 1910 i 1920.

vida a onze personatges importants que van passar pel Casino en els segles XIX i XX i que van firmar en el seu Llibre d'Or. Frederic Mistral (Jaume Parés), José Zorrilla (Felip Joana), Alejandro Lerroux (Salvador Torres), Joan Maragall (Jordi Pous), Rosa Regàs (Pilar Domínguez), Montserrat Tresserras (Dolors Turú), Jordi Pujol (Gerard Carrión), Josep M. de Sagarra (Càndid Miró), Carles Fages de Climent (Josep M. Cortada), Pompeu Fabra (Narcís Bagué) i Fèlix Millet (Josep Antoni Tudela) van ser els convidats privilegiats del *Sopar dels escollits*, text enginyós de Valls, solcat d'una subtil ironia, amb un ritme àgil, apropiat al to lúdic de la vetllada.

Si bé l'ambient festiu era la nota predominant, ningú no podia romandre

aliè a la preocupació que suscita el tema del finançament de les obres de rehabilitació del Casino i a la incertesa de la seva finalització dins els terminis previstos. El compromís de totes les institucions en el finançament de les obres és —pensem— l'única via possible per resoldre el problema.

En els parlaments inicials van intervenir la presidenta del Casino, Marta Subirós; l'alcalde, Joan Armangé; el president del Consell Comarcal, Jordi Cabezas; el representant de la Diputació de Girona, Joan Blanch, i el conseller de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat, Joaquim Nadal. Els representants de les institucions van incidir en el reconeixement envers la tasca del Casino, entitat privada,

però d'utilitat pública, que exerceix sense ànim de lucre la funció de casa de la cultura amb dedicació plena als ciutadans de Figueras i la comarca.

L'edifici modernista, patrimoni de tots i testimoni de la nostra història, és certament el símbol inequívoc del Casino Menestral, però ningú no ha d'oblidar que són les persones —el capital humà— que fan possible que la nau avanci a bon ritme salvant esculls. Que aquest Casino «de les per-

sones» no sols hagi perviscut, sinó que fins i tot hagi continuat progressant en diferents llocs de la ciutat, fora de la seva ubicació emblemàtica, és la prova fefaent de la seva qualitat d'entitat viva, d'utilitat pública i al servei de la col·lectivitat, així com de la validesa i el sentit que té en el segle XXI l'associacionisme cultural iniciat al segle XIX pels nostres avantpassats.

Anna M. Velaz i Sicart

Un projecte de divulgació artística

Olot ha tingut fama de ser una ciutat d'artistes, alguns dels quals han assolit un reconeixement que ha sobrepassat els límits locals. Però no totes les generacions han tingut la mateixa reconeixença. Un projecte, que ha de durar uns quants anys, en vol difondre una de poc coneguda: «La generació del mig».

Encara que podríem començar un segle abans, es pot dir que el reconeixement dels artistes olotins s'inicia a la segona meitat del segle XIX amb els germans Joaquim i Marian Vayreda i Josep Berga i Boix, fundadors del moviment paisatgístic conegut com l'Escola d'Olot.

Van encetar una nova visió del paisatgisme i van crear escola, especialment Berga, que a més de pin-

tar va exercir de mestre de l'Escola de Belles Arts d'Olot durant més de quaranta anys. Per les seves aules hi van passar un seguit d'alumnes i en van sortir artistes del prestigi de Celestí Devesa, Berga i Boada, Melcior Domenge, Joaquim Claret i Francesc Vayreda, a més de Miquel Blay i Josep Clarà, que ja en vida van gaudir d'encàrrecs envejables, moltes vegades lluny del país.